

*«Όλες οι λύπες αντέχονται,
αν τις βάλεις σε μια ιστορία...»*

ΑΠΟ ΓΡΑΜΜΑ ΤΗΣ ΘΕΙΑΣ ΕΣΘΗΡ,
ΠΟΥ ΖΟΥΣΕ ΣΤΗ ΔΑΝΙΑ

Στη μνήμη όλων εκείνων
που με ξάφνιασαν με την αγάπη τους

ΤΑ ΦΩΤΟΣΤΕΦΑΝΑ ΤΑ ΕΒΑΖΕ ΜΟΝΟΣ ΤΟΥ. Αν ήταν ζωγράφος, θα τα χρωμάτιζε σε λιλά τόνους θριαμβευτικού πένθους και ηρωικών αποφάσεων μιας ιδιωτικής ευτέλειας, που πιθανόν να περνούσαν για αξία. Έτσι καθόρισε τη ζωή του. Τη ζωή που πήγαινε τώρα να ξαναβρεί, με ωραία φωτογενή ερωτηματικά, χωρίς την αγωνία και την έπαρση των νεαρών ηλικιών. Γι' αυτό και δεν ενημερώθηκε απολύτως κανέναν για το ταξίδι.

Σκέφτηκε πως δεν υπήρχε λόγος να το κάνει, αν κι άφησε πίσω του, μάρτυρα μοναδικό, την εννιάχρονη εγγονή του Βικτώρια που, έτσι κι αλλιώς, εμποτιζόταν συστηματικά από τις ιστορίες του αφότου έκλεισε τα τέσσερα. Τόσο ήταν το χαριτωμένο, ευγενικό κοριτσάκι της κόρης του Φαίδρας, δύο χρόνια μεγαλύτερο από τον Λουκά, τον εγγονό του – εγγονός από τον γιο του, τον Αντώνη Λεοντίου. Λεοντίου ήταν το επίθετό τους, που ξεκινούσε –άγνωστο πώς– από κάποιο βυζαντινό κατάλοιπο της Ανατολικής Θράκης.

Ο Λουκάς διασχέδαζε κυρίως με την ιστορία της «ιπτάμενης γάτας», που είχε την ικανότητα να ανυψώνεται και να κατεβαίνει ήρεμα, χωρίς ο παραμυθός παππούς να

υπεισέρχεται σε περαιτέρω λεπτομέρειες. Όλα αυτά, ωστόσο τα θραύσματα της μνήμης συσπειρώθηκαν σε μια επίμονη προτροπή: «Πάνε να βρεις άκρη στη θολούρα σου...» Έτσι ξεκίνησε το ταξίδι, με το ατράνταχτο άλλοθι «την Κυριακή έχουμε γάμο...».

Ο Ιορδάνης Λεοντίου του Αντωνίου και την Άννας, ετών εβδομήντα τριών, έβγαλε εισιτήριο μεσημέρι Δευτέρας και το πρωί της Τρίτης μπήκε στο τρένο με τη βεβαιότητα πως τραβούσε κατά τον Βορρά.

Το ίδιο εκείνο πρωινό της Τρίτης, η εγγονή του, Βικτώρια Μελά, κάρφωσε οργισμένη ένα στυλό διαρκείας στην παλάμη της καλύτερης της φίλης, όπως διατεινόταν, της Ελιάνας Μαυρογονάτου. Μέσα στο Μουσείο Φυσικής Ιστορίας έγινε το επεισόδιο, προξενώντας δύο απανωτές κρίσεις υστερίας στη δασκάλα-παιδαγωγό Καίτη Φλωρά, υπεύθυνη της ομάδας των μαθητών που επισκέπτονταν το εν λόγω Μουσείο.

Τίποτε απολύτως δεν έδειχνε πως η επίσκεψη, καθ' όλα επιμορφωτική όσο και ψυχαγωγική, θα κατέληγε έτσι εκείνη τη βροχερή μέρα – μέρα που ήταν ό,τι έπρεπε για τέτοιες δραστηριότητες ενός σχολείου δημιουργικών πρωτοβουλιών, όπως τα «Εκπαιδευτήρια Διομήδους».

Η Καίτη Φλωρά, θαυμάστρια των φανταχτερών λουλουδιών της παιωνίας, είχε ήδη ξεκινήσει να μιλάει στους μικρούς μαθητές –που σαφώς προτιμούσαν να δουν ταριχευμένα τέρατα αντί για παιωνίες και άλλα αγριολούλουδα της πλούσιας ελληνικής χλωρίδας– για το συγκεκριμένο φυτό, «...που δεν έχει άρωμα, όπως το τριαντάφυλλο, το

γαρίφαλο ή ο υάκινθος, αλλά χρώμα, αξεπέραστη γοητεία και... σας το τονίζω αυτό, παιδιά, τεράστια χρησιμότητα στη φαρμακευτική και την ιατρική, από αρχαιοτάτων χρόνων».

Τότε ήταν που, σαν ελατήριο καταπιεσμένο, πετάχτηκε η φωνή της μαθήτριας Βικτώριας Μελά. Η δασκάλα-παιδαγωγός στην αρχή τα 'χασε, γιατί διέκοπταν τον ειρμό του λόγου της, τη στιγμή μάλιστα που βρισκόταν κοντά της κι ένας επιστημονικός σύμβουλος του Μουσείου –γύρω στα σαράντα πέντε τον έκοβες–, ο οποίος της συμπαραστεκόταν διακριτικά. Ταχύτατα όμως αποφάσισε πως δεν έπρεπε να αποθαρρύνει την παρέμβαση της ελάχιστα ομιλητικής Βικτώριας.

«Λοιπόν, Βικτώρια...»

Η Βικτώρια Μελά ανέβασε κι άλλο τον τόνο της φωνής της, σαν να 'γινε ξαφνικά κάποια άλλη. Κι άρχισε να λέει, με λαμπερά μάτια, κατάπληκτη και η ίδια για την τόλμη της:

«Η παιωνία φύεται σε ξερές και υγρές περιοχές, σε σκιερά ανοιχτά δάση ή πευκοδάση, από τον Απρίλιο ως τον Ιούνιο. Τη συναντάμε στα Βαλκάνια, στην Τουρκία και τη Νότια Ιταλία. Αυτή είναι η παιωνία η αρσενική, που μας την έκανε γνωστή ο Διοσκουρίδης. Οι αυτοφυείς παιωνίες αναπτύσσονται σε ασβεστολιθικά εδάφη, σε βραχώδεις πλαγιές».

Εδώ η Βικτώρια, επίτηδες ίσως, έκανε μια μικρή, θεωατρικότατη παύση, για να συνεχίσει μετά από μια βαθιά ανάσα:

«Κατά τον Διοσκουρίδη, η ρίζα της παιωνίας πρέπει να δίνεται βρασμένη σε γυναίκες που δεν έχουν καθαρίσει

από τον τοκετό, ενώ λιωμένος ο καρπός της σε κρασί ανακουφίζει από τους πόνους της κοιλιάς και των νεφρών. Επίσης...» –η φωνή του κοριτσιού σκαρφάλωσε μερικούς ακόμα τόνους ψηλότερα, προξενώντας αμηχανία στην απροετοίμαστη για την παρέμβαση δασκάλα– «...δεκαπέντε μαύρα σπέρματα, λιωμένα σε μέλι ή κρασί, ανακουφίζουν αυτούς που έχουν εφιάλτες, κρίσεις υστερίας ή πόνους στη μήτρα».

Ο επιστημονικός σύμβουλος ήταν έτοιμος να βάλει τα γέλια, όχι τόσο από το ξάφνιασμα, όσο βλέποντας την έκφραση της παιδαγωγού Φλωρά, που αλλοιωνόταν από λεπτό σε λεπτό. Συγκρατήθηκε πατώντας με το αριστερό πόδι του το δεξί, όπου ελλόχευε ένας μόνιμος αρθρικός πόνος. Πόνεσε όσο άντεχε, μόνο και μόνο για να μην αρχίσει να γελά σαν τρελός.

«Βικτώρια... πολύ ωραία...» ακούστηκε σαν μέσα από πηγάδι, βραχνή, η φωνή της δασκάλας.

Όμως η Βικτώρια Μελά δεν είχε τελειώσει ακόμα. Ύψωσε κι άλλο το ανάστημά της –μάλιστα σε μερικά παιδιά φάνηκε σαν να υπερίπτατο του δαπέδου καμιά εικοσαριά πόντους– και πέρασε στα μυθολογικά διαπιστευτήρια της παιωνίας, «...είτε ως αρσενικής είτε ως περεγκρίνα», όπως τόνισε σοβαρά. Και συνέχισε:

«Ο Παιών ήταν γιατρός και αντίζηλος του πρώην δασκάλου του, του Ασκληπιού, επειδή είχε θεραπεύσει τον Πλούτωνα αλλά και τον Άρη, τον θεό του πολέμου. Από ζήλια, λοιπόν, ο Ασκληπιός τον μεταμόρφωσε σε φυτό, με το όνομα παιωνία. Αργότερα η μητέρα του Απόλλωνα, η Λητώ, ανακάλυψε στην παιωνία θεραπευτικές ιδιότητες, προπαντός για τους πόνους της γέννας...»

Ο επιστημονικός σύμβουλος, διαισθανόμενος πως η κατάσταση είχε γίνει ιδιαίτερα εκρηκτική, τουλάχιστον εκ μέρους της δασκάλας, που στριφογύριζε νευρικά το κεφάλι της κάθε τρία δευτερόλεπτα, χειροκρότησε όσο γινόταν πιο θερμά και δυνατά, για να δοθεί αίσιο τέλος στην αναπάντεχη παράσταση περί παιωνίας. Το χειροκρότημα συμερίστηκαν ανακουφισμένα και τα παιδιά, που είχαν υπνωτιστεί από κατάπληξη με την παιωνική ευρυμάθεια της συμμαθήτριάς τους.

Η Καίτη Φλωρά, στο μεταξύ, έβγαλε ένα μαντίλι από την τσάντα της κι άρχισε να φταρνίζεται απανωτά, διασκεδάζοντας τους μαθητές με τους οξείς ήχους και το τράνταγμα από τα επιθετικά φταρνίσματα, που δεν είχαν σωσμό.

«Μπράβο, δεσποινίς! Μας αφήσατε κατάπληκτους», φώναξε ο σύμβουλος, κλείνοντας ενθαρρυντικά το μάτι στη Βικτώρια. «Αλλά πώς τα ξέρει όλα αυτά η συμμαθήτριά σας;» ρώτησε τους μαθητές-επισκέπτες, για να αποσπάσει την προσοχή τους από τη δασκάλα που σπαρταρούσε από τα φταρνίσματα.

«Της τα έμαθε ο παππούς της, που ήταν δολοφόνος...» ακούστηκε μια σκληρή, κοριτσίστικη φωνή.

«Ο ποιος;...»

«Ο παππούς της Βικτώριας ήταν δολοφόνος, μάγος και γνώριζε όλα τα φυτά που σκοτώνουν».

Μια παγωμένη σιωπή –ανάκατη με σκόρπια χάχανα αγοριών– έπεσε στον χώρο, ενώ η δασκάλα, με ένα γιγά-ντιο «αααφού» για φινάλε, ούρλιαξε:

«Τι είπες, Ελιάνα Μαυρογονάτου;»

«Ρωτήστε και την ίδια...» απάντησε το κορίτσι.

Σε μηδενικό χρόνο, η Ελιάνα Μαυρογονάτου άφησε ένα άγριο βογκητό.

«Κυρία... η Βικτώρια...» είπε ένα αγόρι.

Η Βικτώρια Μελά είχε ήδη καρφώσει το στυλό στην παλάμη της καλύτερης της φίλης, που, μισολιπόθυμη στη θέα του αίματος που ανάβλυζε, ψιθύρισε:

«Σκότωσε κι εμένα... αυτή... αυτή...»

Η Καίτη Φλωρά σκέφτηκε –όντως περιέργη σκέψη για τη χρονική στιγμή που την έκανε– πως δεν θα λησμονούσε ποτέ εκείνη την Τρίτη, όσα απανωτά Αλτσχάιμερ κι αν πάθαινε. Έπειτα άρχισε να ξεφωνίζει, τρέχοντας πάνω κάτω:

«Φωνάξτε ασθενοφόρο, αιμορραγεί... αίμα... αίμα...»

Το αίμα είχε πια σταματήσει και τώρα το χέρι της Ελιάνας, τυλιγμένο με έναν αποστειρωμένο επίδεσμο, αναπαυόταν στο πόδι της μητέρας της, που κατέφθασε εσπευσμένα στο Μουσείο.

Το ασθενοφόρο ήρθε κι αυτό εγκαίρως, αλλά, αντί για τη μικρή μαθήτριά, παρέλαβε τη δασκάλα που χτυπιόταν, επιμένοντας πως κρουνοί αίματος ήταν έτοιμοι να πνίξουν τους μαθητές της, μαζί με τα εκθέματα του πανέμορφου Μουσείου.

Το θέμα του χεριού διευθετήθηκε με λίγο αντισηπτικό και τα απαραίτητα δάκρυα. Οι δύο καλύτερες φίλες αντάλλαξαν συγγνώμες κατά προτροπή της διευθύντριας του Δημοτικού, που ήρθε από το σχολείο σε χρόνο ρεκόρ, μια και τα «Εκπαιδευτήρια Διομήδους» βρίσκονταν κι αυτά στο ίδιο πρωτεϊνούχο βορινό αθηναϊκό προάστιο.

Ο επιστημονικός σύμβουλος διηγήθηκε όσο πιο γλαφυρά γινόταν την έκπληξή του για τις γνώσεις της Βικτώριας Μελά γύρω από το επίμαχο φυτό, ενώ παρέλειψε να σχολιάσει –και καλά έκανε– ότι ο φανατικός θαυμασμός της δασκάλας Φλωρά για τις παιωνίες μάλλον ξεκινούσε από αθεράπευτη νοσταλγία για πιο θαλερές παιωνίες, βαλανοφορούσες και εν δυνάμει αυτοφυείς...

Λόγω αυτών του των σκέψεων, όσο γίνονταν οι συζητήσεις, τα χαϊδέματα, οι αναζητήσεις ερείσματος για την εκστόμιση λέξεων όπως «παππούς» και «δολοφόνος», χώρια τα δάκρυα του τραυματισμένου παιδιού όταν είδε τη μητέρα του, αλλόφρονα, να ορμά στο γραφείο, ο σύμβουλος χαμογελούσε διαρκώς, κάτι που όλοι το θεώρησαν σαν διπλωματική στάση εκ μέρους του.

Η Φαίδρα Μελά, μητέρα της Βικτώριας, έφτασε τελευταία. Παράτησε το ιατρείο της σε ένα τριτοκοσμικό ΙΚΑ και, αφού ενημέρωσε τον Μελά σύζυγο –γιατρός κι αυτός, βυθισμένος στην αποκωδικοποίηση των μυστηρίων των ούρων και του αίματος στο υπόγειο εργαστήριο του δημόσιου νοσοκομείου όπου εργαζόταν– έφτασε καθυστερημένη στο Μουσείο, για να εισπράξει μια ακαταλαβίστικη ιστορία μεταξύ εγκυκλοπαιδικού παραληρήματος και δολοφονικών ενστίκτων, που όμως είχαν ως αφορμή την προσβλητική αναφορά στον παππού της μικρής (και πατέρα της ίδιας), που κατονομάστηκε ως δολοφόνος. Και μάλιστα αναίτια.

«Ζήλεψε την τρίλεπτη δόξα της Βικτώριας. Τίποτα περισσότερο. Στα παιδιά συχνά η ζήλια ξεπερνά την ευθραυστη κρούστα της φιλίας», εξήγησε η ψυχολόγος των «Εκπαιδευτηρίων Διομήδους».

Αλλά η Φαίδρα Μελά έβραζε. Έβαλε τη Βικτώρια, αδάκρυτη κι αποφασισμένη να μην ξαναπεί μυστικά στην «καλύτερή της φίλη», να ζητήσει συγγνώμη τόσο από την παθούσα όσο και από τη μάνα της και τους υπεύθυνους του Μουσείου για την αναστάτωση.

Οι υπόλοιποι μαθητές φάνηκε να το καταδιασκεδάζουν. Κάποια αγόρια μιμούσαν ήδη τα καμώματα και τα φταρνίσματα της δασκάλας τους, ενώ ο επιστημονικός σύμβουλος πρόσφερε σε όλους μικρά σάντουιτς με τυρί ροκφόρ, ιδίους εξόδοις. Οι δύο μητέρες αντάλλαξαν μια ψυχρή χειραψία με παγωμένα μειδιάματα και «Παιδιά είναι, θα τα βρουν μεταξύ τους...».

Η βροχή συνεχιζόταν θλιβερά μονότονη όταν έφευγαν από το Μουσείο. Είχε πάει τρεις το απόγευμα και στο ταξί που πήραν η Φαίδρα Μελά με τη Βικτώρια δεν μίλησαν καθόλου. Η Βικτώρια σκεφτόταν πόσο ηλίθιο αποδείχθηκε το συγκεκριμένο στυλό διαρκείας, αφού πρόθεσή της, όσο αυθόρμητα κι αν το έκανε, ήταν να προξενήσει ένα αλησμόνητο διαμπερές τραύμα στη σιχαμένη Ελιάνα, στην οποία είχε εμπιστευθεί κάποια πράγματα από τις ιστορίες του παππού της.

Ο Αντώνης Λεοντίου, αδελφός της Φαίδρας Μελά, εργαζόταν μέχρι αργά στην Τράπεζα. Το χαμηλό βαρομετρικό εκείνης της Τρίτης δεν ευνοούσε τη διάθεσή του, που χειροτέρευσε με όσα του διηγήθηκε έξαλλη η αδελφή του στο τηλέφωνο, επιρρίπτοντας ευθύνη στον πατέρα τους που «...τρελάθηκε, Αντώνη! Καταλαβαίνεις; Να κάθεται και να λέει στο παιδί ότι, εκτός όλων των άλλων, είναι και δολοφόνος... Αχούς; Δο-λο-φό-νος...».

Ο Αντώνης άκουγε και δεν άκουγε, γιατί, στο μεταξύ, μια άλλη πληροφορία, που του είχε δώσει η γυναίκα του, τον είχε βυθίσει σε μια απελπισία που ακόμη αδυνατούσε να γίνει θυμός.

«Ο πατέρας έφυγε νωρίς το πρωί. Δεν έχει επιστρέψει ως τώρα και ο μικρός μού είπε ότι ο παππούς πήρε μαζί του μια βαλίτσα και δήλωσε πως πηγαίνει ταξίδι, γιατί την Κυριακή έχουμε γάμο... Να πάρω την Αστυνομία; Πες μου».

Δεν της είπε τίποτα. Στην αδελφή του είπε μόνο:

«Έχουμε πρόβλημα με τον μπαμπά... Σοβαρό. Θα περάσω μετά τη δουλειά».

Αλλά δεν είχε όρεξη για καμιά δουλειά μετά το μήνυμα της γυναίκας του. Ο «γάμος» επέστρεφε απειλητικά, πάνω που νόμιζε ότι τον είχαν αντιμετωπίσει φαρμακευτικά – όσο, δηλαδή, μπορούσαν να επιδράσουν τα γιατροσόφια σε έναν ψυχισμό όπως αυτός ο ολοκαίνουργος του πατέρα του, στα εβδομήντα τρία του χρόνια.

Η βροχή ξεφλούδιζε τα βρόμικα τζάμια του τρένου. Δαντέλες από σταγόνες και κατάλοιπα προηγούμενων αφρικανικών κόκκινων βροχών έδιναν μάχη επιβίωσης.

Ο Ιορδάνης Λεοντίου, ετών εβδομήντα τριών προς εβδομήντα πέντε –για άγνωστους λόγους παρέλειπε τον ενδιαμέσο αριθμό– είχε μπει για τα καλά στη λογική του ταξιδιού. Ούτε η βροχή ούτε ο γκριζος ουρανός του Μάρτη τον ανησυχούσαν. Ούτε καν η ηλικία του που, μες στην προετοιμασία του ταξιδιού, ξεπλενόταν κι αυτή από τον καιρό.

Είχε πια τη βεβαιότητα πως κάποια στιγμή όλα τα υφάσματα που βρίσκονταν στο τρένο –σε καθίσματα, κουρτίνες, οπουδήποτε– θα κομματιάζονταν με τρόπο μαγικό και θα γίνονταν φορεσιές μιας άλλης εποχής. Μιας εποχής που ερχόταν να τον συναντήσει στο μέσο της διαδρομής με την καλοσύνη των αρχαίων θειάδων του, αστειευόμενων πάντα με τα αστείρευτα δράματα που παραμόνευαν ύπουλα παντού. Πήγαινε να συναντήσει, έτσι κι αλλιώς, μια επικίνδυνη εποχή, με καρφωμένο πάνω της, αμετακίνητο, το καλοκαίρι του γάμου.

Όσα έμειναν πίσω σιγά σιγά έσβηναν, εκτός από το όνομα της πιο πιστής του θαυμάστριας, της Βικτώριας, που προφανώς δεν ήθελε να τη θυμάται σαν εγγονή μόνο. Για τη Βικτώρια είχε διασκευάσει κομμάτια από μια ζωή που αμφέβαλλε πλέον αν υπήρξε ποτέ, υποπτευόμενος ότι ίσως και να επινοήθηκε από τη χημεία μιας ηλικίας που τρεφόταν ανοήτως από φάρμακα και περισπούδαστες ιατρικές γνωματεύσεις.

Όλα αυτά δεν είχαν πια καμιά σημασία. Ακόμα και το πένθος για τη Μάρθα, τη γυναίκα του, με την οποία είχε μοιραστεί δύο παιδιά και μια ζωή σαράντα και πλέον χρόνων, έλιωνε σταθερά σαν παγωτό ξυλάκι. Εκείνα τα παγωτά που, μέσα στη δίνη των παλιών καλοκαιριών, έπρεπε να τα βολεύεις αριστοτεχνικά με σωστές γλειφιές, αλλά και με τον κίνδυνο πάντα να πασαλειφτείς ολόκληρος... Κατά περίεργο τρόπο, όσο προχωρούσε το τρένο, η λευκότητα του παγωτού πάνω στο ξύλινο δεκανίκι του τού ήταν κάτι πολύ πιο γνώριμο από τα πρόσωπα που είχε αφήσει στην Αθήνα. Μόνο η Βικτώρια, με μισόκλειστα πονηρά τα μάτια της, βρισκόταν πίσω από

τη μαλακή λευκότητα του παγωτού. Της χαμογέλασε συνωμοτικά, ψιθυρίζοντας:

«Αυτά που δεν ξέρουν οι άλλοι μάς κάνουν αυτό που είμαστε...»

«Είπατε κάτι;» τον ρώτησε η κοπέλα που καθόταν στην απέναντι θέση.

«Έχουμε μεγάλο ταξίδι...» είπε ο Ιορδάνης.

«Κι εσείς για τη Θεσσαλονίκη;»

«Για πιο πέρα... Πηγαίνω στη Μακρινή».

«Που είναι... πού;»

«Πέρα από τον ποταμό Νέστο, κοντά στον Έβρο, αλλά... μακριά. Γι' αυτό τη λένε Μακρινή».

«Ναι, έτσι ακούγεται...» συμφώνησε η κοπέλα.

«Τι είναι η Μακρινή;» ενδιαφέρθηκε ο μεσήλιξ με τη γεμάτη μελανές φακίδες φαλάκρα.

«Τόπος παραθερισμού, με βουνό και θάλασσα».

«Κι εσείς, με τέτοιο καιρό, πάτε για παραθερισμό;»

«Εγώ πηγαίνω στον γάμο...»

«Α, σε γάμο... Το είπα... και με συγχωρείτε, γιατί ο καιρός...»

«Εκεί θα είναι καλοκαίρι. Λόγω του γάμου...» διέκοψε οριστικά την κουβέντα ο Ιορδάνης κλείνοντας τα μάτια, για να κατασκευάσει έναν μεγάλο ήλιο από χιλιάδες συμπαγείς κρόκους αυγών με άρωμα ζεστού απογεύματος.

...Οδηγούσε χωμένος στην κίνηση και στη λύπη, του ερχόταν κατούρημα, εμετός, μα, πάνω απ' όλα, ήθελε να ουρλιάξει ώσπου τα πνευμόνια του να κολλήσουν σαν κομφετί στο παρμπρίζ. Αφότου πήρε το μήνυμα της γυναίκας

του και μίλησε με τη Φαίδρα, την αδελφή του, δεν τον χωρούσε ο τόπος. Τώρα πήγαινε στο σπίτι της Φαίδρας Μελά να μιλήσουν. Να μιλήσουν για τον πατέρα και για την απόδραση – γιατί δεν ήταν εξαφάνιση αλλά απόδραση ηλικιωμένου, ενός ηλικιωμένου που τους είχε γαμήσει τη ζωή τα τελευταία χρόνια. Και, μέσα σ' όλα, νά και το επεισόδιο με τη μικρή, να υπερασπίζεται τα παραμύθια του γέρου.

Αθήνα και βροχή ίσον επίγεια κόλαση. Αποφάσισε να συμμαζέψει και την κύστη και το στομάχι του. Σκέφτηκε τη μετάλλαξη του σιωπηλού και ήρεμου πατέρα –μουλωχτό τον έλεγε η μάνα τους– σε έναν σαμποτέρ της ηρεμίας τους.

Όταν πέθανε η μάνα, πριν από εφτά χρόνια, δεν θέλησε να τον αφήσει μόνο στο σπίτι του, αν και ήταν ακόμη ακμαίος και δραστήριος, με εγγραφή μάλιστα σε γυμναστήριο «για να μη νερουλιάσουν οι τετρακέφαλοί μου», όπως συνήθιζε να λέει. Του πρότεινε, λοιπόν, να μείνει μαζί τους. Είχαν μπόλικο χώρο, είχαν κήπο, ήταν κι ο εγγονός Λουκάς, ήταν και η κόρη από τον πρώτο γάμο της γυναίκας του, που τρελαινόταν ν' ακούει τις ιστορίες του «κυρίου Ιορδάνη»...

Στην αρχή όλα έδειχναν καλά. Το κλικ έγινε στα εβδομήντα ένα του χρόνια. Τότε που ο συνταξιούχος πλέον πατέρας, με την ελάχιστη κοινωνική ζωή, κόλλησε σε έναν γάμο. Δεν έλεγε τι σκατά γάμος ήταν αυτός, που όμως αναφερόταν πάντα σαν να τους απειλούσε.

«Θα πάω στον γάμο. Πρέπει...»

Μίλησαν σε έναν φίλο γιατρό, αρμόδιο για το γήρας. Μπήκαν κι άλλες βιταμίνες στο συρτάρι.

«Θα πάω στον γάμο. Πρέπει...»

«Μη δίνετε σημασία. Εμμονή είναι, αρτηριοσκλήρυνση είναι, μπορεί και η απαρχή μιας άνοιας... Αρκεί να τα παρακολουθούμε...», τους καθησύχασε.

Αιώνιοι γιατροί...

Δεν μπορούσε να κάνει τίποτ' άλλο, καθηλωμένος τώρα στο αμάξι του. Έσφιγγε νευρικά το τιμόνι κι έβλεπε την πληκτική χορογραφία των υαλοκαθαριστήρων. Ανεβοκατέβαζε την ταχύτητά τους, αμήχανος κι ανήμπορος. Έπειτα βάλθηκε να ανακαλεί μνήμες από τον πατέρα. Τα χέρια του πατέρα υπερίσχυσαν των άλλων.

Θυμόταν πως τα γνώρισε σε τέσσερις κυρίως φάσεις τους. Δυνατά, με ωσειδή νύχια γαρνιρισμένα με ελαφρό πένθος από τις χειρωνακτικές εργασίες στον κήπο· μετά, κίτρινα σαν πολυκαιρισμένα γάντια, στα δωμάτια των νοσοκομείων όπου νοσηλευόταν η μητέρα. Τα δικά της ήταν απλά χέρια. Ανήσυχα όμως απλά. Κι όταν της τα σταύρωσαν, έγιναν ροζ. Ο θάνατος της χάρισε ευγενικά ροζ χέρια. Ο πατέρας του ξαναβρήκε σύντομα τις φλέβες στα χέρια του, γερές σαν κορδόνια. Έμειναν έτσι κάμποσο καιρό, σαν χέρια δανεισμένα από μια κατά φαντασία νεότητα. Κι έπειτα, όλο εκείνο το σφρίγγος τους στολίστηκε με δεκάδες κηλίδες σε χρώμα παγωμένου μελιού. Αργότερα υποχώρησαν και οι φλέβες, ηρέμησε το αίμα, μαλάκωσε το δέρμα με την ηλικία ή γιατί έτσι ήταν η φτιαξιά του, ώσπου, ένα πρωινό, ο κύριος Ιορδάνης ξύπνησε με μοναδική του έγνοια να πάει στον γάμο.

«Τι γάμο, μπαμπά;...»

«Γάμο. Δεν ξέρεις τι είναι ένας γάμος;» είπε και γέλασε ο Ιορδάνης, φρεσκαρισμένος από την προοπτική μιας γαμήλιας εκδρομής και πρόθυμος να διασκεδάσει τον φόβο που αντίκριζε στα μάτια του γιου και της νύφης του.

Πάλι σε συνεννόηση με τον φίλο γιατρό, έτσι, για να του ξεφύγει το μυαλό από την εμμονή του γάμου, πήγε και αγόρασε μια σειρά δέκα ντοκιμαντέρ για τον Β΄ Παγκόσμιο πόλεμο και τρεις ταινίες με τη ζωή του Τσώρτσιλ. Από μια αγγλέζικη δραματοποιημένη μίνι σειρά του BBC.

«Να τις δεις... Κάποτε σε τραβούσαν οι πολεμικές ταινίες, μπαμπά...»

«Δεν θα τις δω!» θύμωσε ο Ιορδάνης. «Αρκετά με τον πόλεμο. Φέρε μου ταινίες με γυμνές γυναίκες. Τι να τον κάνω τον Τσώρτσιλ;» αγρίεψε, κάνοντας όσο πιο μπάσα μπορούσε τη φωνή του. «Άκου τον Τσώρτσιλ! Χα!»

«Όπως νομίζεις. Πάντως...»

Ο Αντώνης θυμόταν πως κάτι ήθελε ακόμα να του πει, μα δεν συνέχισε. Ο ηλικιωμένος άντρας δεν σήκωνε αντιρρήσεις στη φάση που βρισκόταν.

Ο γιατρός, από την άλλη, πάντα καθησυχαστικός:

«Μην τα μεγαλοποιείτε, επειδή προτιμά το μουνί από το πούρο του Ουίνστον Τσώρτσιλ».

Πέρασαν τρεις Κυριακές, το κομοδίνο του πατέρα φορτώθηκε κι άλλες αντιγηραντικές βιταμίνες – τις οποίες, ευτυχώς, κατάπινε αδιαμαρτύρητα. Σαν ατραξιόν, πλέον, κάποιες βραδινές ώρες ακούγονταν από το δωμάτιο του Ιορδάνη ερωτικά βογκητά προσποιητής ηδονής κι άλλα τέτοια.

«Μέσα γίνεται του εν Ιορδάνοις...» έλεγε η νύφη ενοχλημένη με τον τρελοπεθερό. Οι δικοί της οι γονείς,

αντίθετα, στη σεβάσιμα ηλικία όπου βρίσκονταν, αρκού-
νταν να απολαμβάνουν το τσάι τους και να μοιράζονται
μια νουγκατίνα στο κλασικό «Σελέκτ» της Φωκίωνος Νέ-
γρη, παρέα με μια Ρωσίδα Σβετλάνα, επιφορτισμένη με το
καθήκον να τους προσέχει και να τους ληστεύει.

Ο Αντώνης, κολλημένος στη μουσκεμένη λεωφόρο, ανα-
κάλεσε στη μνήμη του εκείνη τη μέρα, δυο μήνες πριν ή
και λιγότερο, που ο πατέρας του βγήκε από το δωμάτιο
κραδαίνοντας τις πορνοταινίες.

«Εύγε! Αυτά σας δίδαξα; Εύγε και σε σένα, που είσαι
οικογενειάρχης, και σε όλους όσους σου βάζουν τέτοιες
ιδέες. Λυπάμαι για λογαριασμό σας...» είπε και πέταξε
τις «τσόντες» στο πάτωμα.

Το βιντεοκλάμπ ξοφλήθηκε πάραυτα, αλλά ήρθε η σει-
ρά των καινούργιων ρούχων. Εσώρουχα, πουκάμισα και
δύο γραβάτες, σε μπλε με μαύρα πουά.

«Αυτά για τον γάμο...» δήλωσε πολύ σοβαρά.

Και η ζωή συνεχίστηκε, χωρίς να υποψιάζονται το εν-
δεχόμενο της απόδρασης. Μόνο η αδελφή του, η Φαίδρα,
παραπονιόταν:

«Δεν περίμενα να τα χάσει τόσο νωρίς. Άλλοι στα εβδο-
μήντα τρία γίνονται πατεράδες – και δεν εννοώ τον Τσάρ-
λι Τσάπλιν... Τέλος πάντων».

Το «τέλος πάντων», τελικά, σήμανε «αρχή των πάντων».

Ο Αντώνης έβαλε πρώτη και προχώρησε άλλα εκατό
μέτρα. Την τελευταία φορά που παρατήρησε τα χέρια του
πατέρα του, πρόσεξε ότι είχαν αφύσικα υγιή απόχρωση,
με μια κεντρική γαλάζια φλέβα διογκωμένη, λες και ήθελε

να τονίσει πως είχε πλέον πάρει την κατάσταση στα χέρια του. Χέρια εκπαιδευμένα από τη φαντασία μάλλον.

Ένα θυμωμένο μπαράζ από ξέφρενα κορναρίσματα τον απέσπασε από τις σκέψεις του. Πάτησε ελαφρά γκάζι και σύρθηκε μαζί με τα άλλα οχήματα στην υγρή άσφαλτο. Μέσα του πάλευε μια πολύπλοκη φράση που, τελικά, βρήκε διέξοδο. Είπε φωναχτά, για να το ακούσει:

«Οι γονείς μας συμπληρώνονται μόνο με τη φαντασία. Τα μυστικά τους δεν θα τα μάθουμε ποτέ. Μόνο αποσπάσματα... μόνο...»

Αλλά και τα αποσπάσματα και τα όσα τέλος πάντων ήξερε, από τον καιρό που άκουγε κάποια πράγματα από τον πατέρα και τη μακαρίτισσα τη μάνα, ήταν πολύ λιγότερα από λίγα... Σαν μια συνταγή γιορτινού κέικ με σβησμένες τις ποσότητες και τα μισά υλικά. Ένα κέικ που ποτέ δεν ολοκληρώθηκε, δεν ψήθηκε και, φυσικά, δεν το γεύτηκε κανείς...

Έφτασε στο σπίτι της αδελφής του με καθυστέρηση μιας ώρας. Τα πράγματα ήταν φαινομενικά ήρεμα, όμως κάτι επικίνδυνα ηλεκτρισμένο βάραινε την ατμόσφαιρα. Αν και προχωρημένο απόγευμα, προτίμησε μια κούπα καφέ για να συνέλθει. Στο μυαλό του ο πατέρας κυκλοφορούσε με τις κάλτσες, ανυπόδητος, σε βρεγμένους δρόμους που μύριζαν χαλασμένα μπαχαρικά, όπως όλοι οι κάθετοι και παράλληλοι δρόμοι γύρω από την Ευριπίδου και τη Σοφοκλέους. Χαμένος και ανυπεράσπιστος.

«Η Βικτώρια υπερασπίστηκε σήμερα τον παππού της», μπήκε η Φαίδρα Μελά αμέσως στο θέμα που την απασχολούσε.

Από τον τόνο της φωνής της, ο Αντώνης κατάλαβε πως σε ελάχιστο χρόνο θα ξεκινούσε το κατηγορητήριο.

«Τίποτα λιγότερο, τίποτα περισσότερο... Δηλαδή μια φασαρία άνευ λόγου, από αιτία παιδαριώδη...» πήγε να απαλύνει τα πράγματα ο Μελάς.

Η ιστορία με το Μουσείο Φυσικής Ιστορίας ειπώθηκε για πολλοστή φορά, αν και με περισσότερες λεπτομέρειες, «...για να καταλάβουμε όλοι τη σοβαρότητα των πράξεων αυτού του... να μην πω...».

Δεν είπε. Δεν χρειαζόταν να πει. Η κούπα του καφέ, ευτυχώς, του ζέσταινε παρηγορητικά τα δάχτυλα, ενώ το διάσημο εδώ και μια δεκαετία αυχενικό του εξελισσόταν στη γνωστή μίνι τραγωδία. Μέσα στον εκνευρισμό, λησμό-νησε πως υπήρχαν και αναλγητικά.

Αφού ολοκληρώθηκαν οι περιγραφές με τη θλιβερή κατάληξη στο στυλό διαρκείας, η Φαίδρα, αγριεύοντας, σφά-λισε τις πόρτες κι άρχισε να εξηγεί, τρέμοντας σύγκορμη, πως ηθικός αυτουργός για όλα αυτά «...ακόμα και για την περίεργη μυστικοπάθεια της κόρης μου, είναι ο μπαμπάς που τρελάθηκε. Γιατί δεν γερνάς σήμερα ούτε στα εβδο-μήντα τρία ούτε στα ογδόντα...».

Ο Αντώνης βαριόταν να αντιπαραθέσει επιχειρήματα όταν η αδελφή του άρχισε να απαριθμεί πολιτικούς, ηθοποιούς και οικογενειακούς φίλους προχωρημένης ηλικίας που είχαν σώας τας φρένας.

«Είναι θέμα χαρακτήρα, Φαίδρα. Μιας... –πώς να πού-με;– μετάλλαξης της προσωπικότητάς του...» Ο Μελάς έκανε τον συνήγορο του διαβόλου.

«Ποιος παππούς λέει σε ένα εννιάχρονο παιδί ότι υπήρξε δολοφόνος; Και ποιος ξέρει με τι αυταρέσκεια...»

«Έλα, τώρα...» Ο Αντώνης αγανάκτησε.

«Δεν υπάρχει “έλα, τώρα”. Είναι επικίνδυνος, πάει και τελείωσε. Ίσως να μπήκε στο κλαμπ του Αλτσχάιμερ, ίσως... ένα σωρό ίσως, όμως μακριά από τα παιδιά μας, Ξαφνικά, μας παριστάνει τον... Άντερσεν. Πάει να μας βγει παραμυθιάς αυτό το σιωπηλό ανθρωπάκι που ουδέποτε θυμάμαι, ως παιδί, να μας έχει διηγηθεί κάτι. Όχι, φέματα... Κάποτε, που του ήρθε ο οίστρος, μας είπε μια ιστορία, και η μητέρα μάλιστα ξαφνιαστική, για κάποια θεία του ονόματι Γαργαρίτσα. Εγώ πάτησα τα γέλια και με στραβοκοίταξε. Μια κυρία Γαργαρίτσα, σε ένα παραθαλάσσιο χωριό, τη Μακρινή. Όχι τη Μακρινίτσα... Αυτή ήταν όλη κι όλη η... παραμυθοθητεία του. Και τώρα επανέκαμψε ως δολοφόνος και φυσιδίφης! Μου είπε άνθρωπος του Μουσείου ότι η μικρή διηγήθηκε νεράκι όλα τα χαρακτηριστικά του φυτού παιωνία. Τρελό εντελώς!»

«Και η δική μας, σαν παιδί, βέβαια», μπήκε πάλι στη μέση ο Μελάς, «μοιράστηκε κάποια μυστικά με τη φίλη της. Κι εκείνη πετάχτηκε φωνάζοντας “Ο παππούς της είναι δολοφόνος” κι έγινε ό,τι έγινε. Ε, ας μην τα μεγαλοποιούμε τα πράγματα, αλλά να έχουμε τον νου μας...».

«Αν συνεχίσει, θα τον πάω εγώ η ίδια στην Αστυνομία. Να τεθεί υπό επιτήρηση. Να τον βάλουμε κάπου, βρε αδελφέ...»

«Αν ζει... Από το πρωί δεν έδωσε σημεία ζωής».

«Ζει. Μας τυραννά βάζει σχεδίου και δεν έχω χρόνο για χάσιμο...»

«Ας παραμείνουμε ψύχραιμοι...» επέμεινε ο Μελάς.

«Άκου να σου πω, και οι παιωνίες και οι δολοφόνοι είναι ιστορίες. Εγώ αναρωτιέμαι αν πρέπει να καταγγείλω την εξαφάνισή του...» είπε ο Αντώνης. «Σκέφτομαι...»

Αλλά δεν πρόλαβε να πει τι σκεφτόταν, γιατί τον διέκοψε ο γαμπρός του:

«Η Βικτώρια, πάντως, που πήγα να της κάνω παρέα ώσπου να κοιμηθεί, μου ομολόγησε πως σκέφτεται και αγαπά τον παππού της κι ότι αυτήν τη στιγμή ο παππούς της είναι πολύ ευχαριστημένος, γιατί πηγαίνει στον γάμο...»

Τα λόγια του Μελά αγρίεψαν τη Φαίδρα:

«Νά τος πάλι ο γάμος... Μήπως υπάρχει “σύνδρομο γάμου” στην Ψυχιατρική ή στη Νευρολογία και δεν το ξέρουμε;»

«Εμμονή λόγω αυτών που εικάζουμε υπάρχει...» είπε ο Μελάς. «Το παράδοξο βέβαια είναι πως και πριν από καιρό ο πατέρας σας έλεγε ότι, όταν ήταν παιδί, είχε παραβρεθεί σε έναν γάμο».

«Και τι σημαίνει αυτό; Ποιο παιδί δεν έχει τύχει να παραβρεθεί σε γάμο;» είπε ανυπόμονα η Φαίδρα.

«Ναι, αλλά ο πατέρας ήθελε τώρα να πάει σε κάποιον γάμο. Έτσι δήλωνε. Γι’ αυτό ξεκίνησα να ρωτώ τους γιατρούς τι συμβαίνει... και να του βάζω τσόντες για να τον αποσπώ από τις εμμονές του. Ας ελπίσουμε ότι δεν πηγαίνει στον ίδιο γάμο... Συγγνώμη, άρχισα να παραλογίζομαι κι εγώ... Είναι και το αυχενικό...»

Κατάπιε ένα χάπι, είπαν μερικά άσχετα με τον γαμπρό και την αδελφή του, υποσχέθηκαν αμοιβαίως «ψυχραιμία και διαρκή επαφή» και βγήκε στον δρόμο, που ήταν μισοχαμένος σε μια κίτρινη, δηλητηριώδη ομίχλη. Ούτε κι αυτός μπορούσε να εξηγήσει πώς μπήκε σε ένα επίπεδο σκέψευεν κάθε άλλο παρά συνηθισμένο για έναν τυπικό τραπεζικό υπάλληλο.

«Τελικά, είμαστε αυτό που δεν ξέρουν οι άλλοι για μας. Όσο κι αν δεν το ομολογούμε...» μουρμούρισε κατάπληκτος από τη μοιρολατρική χροιά της φωνής του. «Ας ξημερωθούμε πρώτα και βλέπουμε...»

Τύλιξε τα χέρια στο τιμόνι του αυτοκινήτου, γεμάτος τύψεις για όσα του διέφευγαν, είτε από αδιαφορία είτε από τον εφησυχασμό πως όλα πάντα θα συνέχιζαν να πα-
ραμένουν σε μια ήρεμη, βαρετή ευθεία.

Τύψεις που μεταλλάσσονταν σε αρμονίες λύπης.

Ο Ιορδάνης Λεοντίου ήταν στεγνός και ζεστός, παρόλο που η θέρμανση στο παμπάλαιο τρένο δεν λειτουργούσε κανονικά. Μια υπόνοια θερμής ανάσας μόνο, που στις ανηφόρες εξαφανιζόταν, για να επανέλθει μόλις κατηφόριζαν στα πεδινά.

Όσο για τη μικρή Βικτώρια, παρά τα όσα είχαν συμβεί, ήταν ήρεμη εκείνο το βροχερό βράδυ που στόλιζε τα τζάμια με δαντέλες νερού, όπως παρατήρησε καθώς αργούσε να την πάρει ο ύπνος. Για κάποιον ανεξήγητο λόγο, διάβαζε σαν σε οθόνη τις σκέψεις που έκανε ο θείος Αντώνης. Κι αυτό την έκανε να χαμογελά κάτω από τα σκεπάσματα που μοσκοβολούσαν πούδρα τριαντάφυλλου. Όπως ακριβώς ένα κουτί ροζ λουκουμιών, που της είχε κάνει δώρο ο παππούς της πριν από λίγους μήνες. Άδικα ο καημένος ο θείος φανταζόταν τον παππού με κάλτσες μουσκεμένες σε δρόμους μισοσκότεινους και λασπερούς, με άντρες από την Ασία στα πεζοδρόμια να χαμογελούν δείχνοντας τα άσπρα δόντια τους σε έναν παραζαλισμένο Ιορδάνη που εισέπνεε απορημένος

τα ερεθιστικά αρώματα από τα πιπέρια, τις κανέλες και τη γλυκιά αποφορά της σαπίλας.

«Ααχ, παππού...» αναστέναξε η Βικτώρια, νοσταλγώντας ήδη τον αναπάντεχα ομιλητικό Ιορδάνη –επιλεκτικά ομιλητικό– να της μιλά για μια πολύ παλιά καλοκαιρινή ζωή, γεμάτη ήλιο και θάλασσα. Γεμάτη γυναίκες και άντρες κολυμβητές, με μάλλινα ή κάτι σχετικό μαγιό, να τρώνε ατέλειωτα ψάρια τηγανητά τραγουδώντας «*Βρε Μανώλη τραμπαρίφα, βάλε τη διπλή ταρίφα*». Μια ζωή αποκλειστικά φτιαγμένη για τον παππού της, παραγγελία σε τσιράκια-μάγκες του Θεού, ερήμην όλων των αγίων που άγιαζαν κομματιασμένοι από τους αντιπάλους τους και τα άγρια θηρία.

Μετάνιωνε φριχτά που είχε μοιραστεί κάποια μυστικά της με την Ελιάνα Μαυρογονάτου, αυτήν την ηλίθια πονηρή που είχε κλίση στη διαίρεση και στον πολλαπλασιασμό. Η Ελιάνα ήταν εκείνη που τη διπλάρωσε για να ανταλλάξουν μυστικά που τάχα δεν θα ομολογούσαν όχι μόνο στον Πόντιο Πιλάτο –τον οποίο θεωρούσαν, λόγω Θρησκευτικών, άνθρωπο-κλειδί στην αστυνομική διερεύνηση της Σταύρωσης– αλλά ούτε καν στον χειρότερο βασιανιστή τους.

Το θανάσιμο μυστικό της Ελιάνας αφορούσε την κλειδαρότρυπα του μπάνιου. Στην οποία κλειδαρότρυπα έβαζε το μάτι για να παρατηρεί γυμνό τον μπαμπά της, όπως είπε, ώστε να διαπιστώσει πόσες τρίχες θα έβγαζε στο κορμί για τα ψέματα που έλεγε, όπως την απειλούσε η κατάξανθη μαμά της, που ήταν άτριχη λόγω... φιλαλήθειας. Κατά την Ελιάνα, ο μπαμπάς της ήταν φορτωμένος ψέματα.

Το μυστικό που της χάρισε η Βικτώρια ήταν ότι ο παππούς της ήταν... δολοφόνος, χωρίς όμως περαιτέρω εξηγήσεις.

Γέλασε σιγανά, για να μην αντιληφθούν οι γονείς της πως έμενε ξάγρυπνη κι έκλεισε σφιχτά τα μάτια, να φανταστεί τον παππού σε ένα τρένο, όπως ήταν τα παλιά τρένα, που γέμιζαν σύννεφα καπνού τους ουρανούς. Τρένα που, κατά τις περιγραφές του παππού της, πότε ήταν γεμάτα στρατιώτες που τραγουδούσαν με μπάσες φωνές εμβατήρια, πότε με γυναίκες κομψές, με βαμμένα μάτια και χείλη που κάπνιζαν ασταμάτητα τσιγάρα μέντας και ευκαλύπτου, αλλά και με χωριάτες σε ειδικά βαγόνια, με θέσεις εξεπιτούτου για τις γιγαντιαίες κότες τους – κότες του παλιού καιρού, που γεννούσαν δίκροκα και τρίχροκα αυγά.

Φυσικά, κάποτε, όταν η Βικτωρία μεγάλωνε –κι αυτό δεν θα αργούσε να γίνει– θα έκαναν μαζί το ταξίδι για τον γάμο. Γιατί, όπως έλεγε ο παππούς, ο γάμος αυτός θα παρέμενε για πάντα καρφισωμένος σε ένα μέλλον που οι χαζοί θεωρούσαν παρελθόν...

Τώρα ο Ιορδάνης νανουριζόταν στο τρένο κοιτάζοντας έξω τα τοπία της βροχής, με τη βεβαιότητα ότι άφηγε πίσω την ηλικία του, τη δυσαρέσκεια από τις παραξενιές που του καταλόγιζαν, τους στοργικούς θυμούς των παιδιών του και τα αφηρημένα μωσαϊκά από τα δεκάδες χάπια που έπαιρνε. Μόνο την έγνοια της εγγονής του κρατούσε μέσα του και λιγότερο του μικρού Λουκά, γιατί ήξερε πως ο γιος του γιου του πατούσε πιο σταθερά απ' ό,τι η Βικτώρια στον ακατάληπτο κόσμο τού σήμερα.

Το «σήμερα» για τον Ιορδάνη Λεοντίου δεν ήταν η προέκταση του «χθες», αλλά μια ανάπηρη περίπτωση χρόνου ενάντια στον δικό του κόσμο που, από λεπτό σε λεπτό, στένευε απελπιστικά. Όμως στην ευχάριστα πνιγηρή ατμόσφαιρα του τρένου, με τις εμποτισμένες από τσιγάρα παλαιών καπνιστών ταπετσαρίες, όλα διαλύονταν για να μπουν σε μια καινούργια τάξη, πιο καλοσυνάτη και καταληπτή.

Δεν είχε λόγο να ανησυχεί για το πού πήγαινε, αφού ήταν όλα σχεδιασμένα από καιρό για τον γάμο. Δεν ανησυχούσε ούτε για τον τόπο προορισμού του ούτε για το ποιος θα τον περίμενε, αφού οι παλιές φωνές, τα φιλιά και οι αγκαλιές τον καρτερούσαν, για να επαναληφθούν με την ίδια ζέση. Ούτε η αγωνία των παιδιών του τον απασχολούσε. Μάλλον θα είχαν πάρει έξαλλοι τους δρόμους, αλλά αυτό ήταν δικό τους αποκλειστικά πρόβλημα. Εκεί όπου θα έφτανε τον γνώριζαν καλύτερα απ' ό,τι ο ίδιος τον εαυτό του, αφού όλα είχαν καθοριστεί και ξαναπαιχτεί με σχολαστικότητα από τις «μυστικές θεότητες των πεπρωμένων».

Χαμογέλασε που αναδύθηκαν από μέσα του τέτοιες υπερβολικά μπαρόκ εκφράσεις, αλλά πάνω απ' όλα χαιρόταν που στις τσέπες του δεν βρισκόταν κανένας ρουφιάνος υψηλής τεχνολογίας, γιατί ποτέ δεν διανοήθηκε να ενδώσει στην τρέλα της κινητής τηλεφωνίας ή σε ανάλογα προδοτικά μαραφέτια. Φοβόταν τον πολτό της παράλογης επικοινωνίας των καιρών που άφηγε πίσω, αφού ό,τι αντιλαμβανόταν ήταν μια αποξένωση καταχρηστικά αμπαλαρισμένη σε ήχους με σαλιωμένα επιφωνήματα μοναξιάς.

Τώρα ξεγλιστρούσε επιτέλους από τη συγκεχυμένη ηχώ που καθόριζε τη ζωή του ηλικιωμένου άντρα που, συμπτωματικά, έφερε το όνομά του. Με μισάνοιχτα μάτια, απολάμβανε την ουδέτερη ατμόσφαιρα στο πολυκαιρισμένο κουπέ με τα βελούδινα καθίσματα στο χρώμα της σοκολάτας, «...μάλλον γάλακτος», ψιθύρισε. Και αποφάσισε να μην ξανασκεφτεί τον άχρονο χρόνο, τότε δηλαδή που κατάπινε αναζωογονητικές βιταμίνες, κύριος οίδη ποιας χρησιμότητας. Δέντρα με βροχή, σταθμοί γκρίζοι με το κόκκινο καπέλο του σταθμάρχη για αντίστιξη στα πένθη των αποχαιρετισμών, βουνά με βροχή, πεδιάδες και χωράφια με εφηβικά στάρια και το σταχτοδοχείο κάτω από το παράθυρο, ξέχειλο από γόπες προϊστορικών καπνιστών. Αλλά, δεν βαριέσαι, έτσι ήταν πάντα τα σωστά τρένα...

Σαν να ήθελε να ξεμπερδέψει οριστικά με τον εκνευριστικά ενήλικο εαυτό του, ονειρεύτηκε μιαν από τις μίζερες Κυριακές που το δωμάτιο φωτιζόταν από το γαλακτερό φως της τηλεόρασης, την οποία έτσι κι αλλιώς μισούσε για την αναπαραγωγή μιας ζωής που δεν τον ενδιέφερε. Το ασύνειδό του επέλεξε μια κρύα σκοτεινή Κυριακή, από αυτές που θέλεις να δραπετεύσεις με οποιοδήποτε κόστος. Κι ενώ προχωρούσε το δράμα της Κυριακής, ξαφνικά μια χλομή αλλά παρήγορη δέσμη ήλιου τρύπωσε από τα μαύρα σύννεφα, για να καρφισωθεί στο στήθος του, τυλίγοντάς τον σιγά σιγά, ως πάνω στον λαιμό, σαν κασκόλ. Ίσως και να έβγαλε μια κραυγή ενθουσιώδη ο Ιορδάνης.

Άνοιξε τα μάτια, ευγνώμων που ένιωθε το ταρακούνημα του τρένου στον πισινό του. Σκοτεινίαζε για βράδυ ή αποχαιρετούσαν το βράδυ; Μπερδεύτηκε προς στιγμήν, αλλά

το ερώτημα δεν τον απασχόλησε ιδιαίτερα. Απέναντί του καθόταν μια γυναίκα –κάτω από τα πενήντα την έκανε– κρατώντας σφιχτά μια τσάντα από δέρμα κροκοδείλου.

Την παρατηρούσε όχι τόσο γιατί είχε επίμονα καρφωμένο το βλέμμα της πάνω του, αλλά για το ύφος θριάμβου που διέκρινε μεταξύ μύτης και σαγονιού. Ειδικά στα χείλη της ζωγραφιζόταν το χαμόγελο μιας ειρηνικής αλλά όχι αναίμακτης νίκης, μάλλον έναντι του άμοιρου κροκοδείλου που κατέληξε τσάντα στα χέρια της. Του φάνηκε πως του χαμογέλασε, αλλά δεν μπήκε στον κόπο να ανταποδώσει.

Όπωςδήποτε θα υπήρχαν κι άλλοι συνταξιδιώτες στο τρένο, αν και δεν τους είχε δει. Πάντως δυσανάλογα λίγοι για ένα τέτοιο τρένο με προορισμό την άκρη της χώρας. Θυμήθηκε πως τα τελευταία χρόνια ο κόσμος δεν προτιμούσε τα τρένα, κυρίως για οικονομικούς λόγους.

Η απέναντι γυναίκα –που, όπως κατάλαβε, ήθελε με κάθε τρόπο να του δηλώσει την παρουσία της, αν και ήταν μόνο οι δυο τους– έβγαλε τις αντιαισθητικές μπότες της, επίσης από δέρμα κροκοδείλου, τεντώνοντας τα πόδια. Φορούσε μοβ καλσόν με πυκνή ύφανση. Έτσι έδειχνε καλύτερη, αν και είχε περάσει αρκετός καιρός από τότε που ο Ιορδάνης πρόσεξε για τελευταία φορά κάποια γυναίκα σαν άντρας. Κολακεύτηκε διαπιστώνοντας πως κάπου μέσα του αναδευόταν ακόμα ο αρσενικός δαίμονας, ακινητοποιημένος πολύ προτού χάσει τη σύζυγό του από ανεύρυσμα. Αντιγόνη την έλεγαν. Επανέλαβε από μέσα του κάμποσες φορές το όνομα της εκλιπούσης, θαυμάζοντας χωρίς καμιά συγκίνηση το γεμάτο εύρωστα φωνήεντα τετρασύλλαβο όνομα: Αντιγόνη, Αντιγόνη, Αντιγόνη...

Τον πήρε ο ύπνος χωρίς όνειρα, όπως έπρεπε, γιατί χρειαζόταν το ταχύτερο να αποτοξινωθεί από όνειρα ανάρμοστα στη νέα του κατάσταση. Μόνο ένα σμήνος πουλιών ονειρεύτηκε – που δεν ήταν όμως πουλιά, αλλά οι ενήλικες στιγμές του που φτερούγιζαν με χάρτινα φτερά στο χρώμα της στάχτης.

Ένα δυνατό τράνταγμα τον ξύπνησε, ξεκίνημα προφανώς από κάποιον σταθμό με βροχερή ονομασία, ενώ βεβαιωνόταν πως κάτι σάλευε ανάμεσα στους μηρούς του. Κάτι που σταμάτησε προς στιγμήν, αλλά, εντός δευτερολέπτων, ξανάρχισε να εκπέμπει σήματα Μορς – πώς του 'ρθαν τα Μορς;

Σε άλλη περίπτωση θα γελούσε μ' εκείνο το προκλητικά ευχάριστο γαργαλητό, καθώς τα δάχτυλα του δεξιού μοβ ποδιού της γυναίκας απέναντι έπαιζαν προσεγγίζοντας τον καβάλο του. Άφησε την πρωτοβουλία στην τολμηρή «κυρία κροκοδείλου», όπως την κατέγραψε ο εγκέφαλός του. Το ασθενικό φως πάνω από τη μισάνοιχτη λόγω βλάβης πόρτα του κουπέ τρεμόπαιζε, βαθαίνοντας το σοκολατί χρώμα του βελούδου.

«Πικρή σοκολάτα...» ψιθύρισε ο Ιορδάνης χωρίς ήχο.

Η μηχανή του τρένου αγκομαχούσε πάλι στην ανηφόρα, σαν γερασμένος εραστής που αγωνίζεται να αποδείξει πως δεν παραιτήθηκε από τις αναμνήσεις των παλιών του ρεκόρ. Έξω απλωνόταν το ψυχρό μούχρωμα του Μάρτη. Ό,τι δεν εξαφάνιζε η βροχή, το 'κρυβε το σκοτάδι που απλωνόταν ράθυμα. Σφάλισε τα μάτια αλλάζοντας στάση, για να διευκολύνει τα ανυπόμονα δάχτυλα της γυναίκας. Προσποιήθηκε αδέξια τον κοιμισμένο, μιας και αυτό απαιτούσε η σύμβαση τούτης της απρόσμενης επαφής. Αλλά

αυτά τα προσχήματα στο μισοσκόταδο δεν είχαν σημασία. Στη σιωπή όλα ήταν πιο εύκολα. Εξάλλου δεν είχαν ανταλλάξει μεταξύ τους παρά νεύματα αόριστα, εν είδει βουβής συνεννόησης, όσες φορές οι τροχοί στρίγκλιζαν από την πολυκαιρία και τη βροχή.

Το πόδι-υπνοβάτης –του άρεσε να το φαντάζεται έτσι– μάλαζε τώρα πιο αποφασιστικά από πριν την πλέον παραμελημένη περιοχή του κορμιού του. Παραμελημένη από τότε που μπήκε «υπό κηδεμονία», όπως συνήθιζε να λέει. Δεν αστειευόταν. Οι γύρω του το 'παιρναν για αστείο, για να ξορκίσουν την αλήθεια. Ο Ιορδάνης άφησε έναν αναστεναγμό, που ακούστηκε σαν θριαμβευτική κατάφαση, όταν το πέλμα της μοβ καλοσύνης ανέλαβε επιδέξια να αφυπνίσει τον ανδρισμό του. Ήρθαν κοντά και μετά πιο κοντά. Τόλμησε να ρωτήσει το όνομά της, αλλά στο μισοσκόταδο και με την ερωτική χορογραφία που λίγωνε τις ανάσες τους να κορυφώνεται δεν άκουσε τίποτα.

Λαχταρισμένος που διαπίστωνε την επάρκεια των ερωτικών του μηχανισμών, αναζήτησε περισσότερα από το μοβ πέλμα της γυναίκας. Τα χέρια, τα κουμπιά του πουκαμίσου, το ψυχρό μέταλλο των φερμουάρ, η σάρκα διαφορετική σε κάθε τμήμα του κορμιού, η καλοδεχούμενη καμπυλότητα του στήθους. Τα νύχια της πάνω από την καρδιά του. Θα την ξεριζωνε, άραγε; σκέφτηκε χωρίς να τον νοιάζει. Αφυπνίστηκαν οι αδένες, θύμωσαν οι φλέβες κι ύστερα, για να κοπάσει εκείνη η γιορτή, τα χείλη τους έσμιξαν βίαια. Χώρισαν αρκετά λεπτά αργότερα, που ήταν σαν χρόνια, μ' ένα σιγανό, λυπημένο «αααααα».

Τότε πρωτάκουσε, έστω αμυδρά, τη χροιά της φωνής της.

«Ποιο είναι το όνομά σου;» τη ρώτησε ξέπνοος.

Δεν πήρε αμέσως απάντηση, αλλά, μες στη λιποθυμική του χαλνωση, του φάνηκε πως ακούστηκε κάτι σαν «Με λένε Αντίο. Κοιμήσου τώρα...».

Το τρένο έτρεχε καταπίνοντας όνειρα, βροχή και συμπαγή νύχτα με χαμηλή θερμοκρασία. Ο Ιορδάνης, χαλαρωμένος, απολάμβανε με τη μέσα μνήμη τη διαδρομή που βάραινε από στυφές μυρωδιές κάρβουνου και τσιγάρου. Είχε επίγνωση ότι κοιμόταν εξαντλημένος από τη μυστηριώδη Αντίο, που κυριολεκτικά ως «Αντίο» εξαφανίστηκε, χωρίς ν' αφήσει ίχνη ούτε καν στα όνειρά του, που ακολουθούσαν κι αυτά τη βιασύνη του τρένου, διακοπτόμενα από παρατεταμένα σφυρίγματα σαν προειδοποίηση. «Ερχόμαστε...»

Απορούσε που σε ένα από τα πιο ζωντανά όνειρα αντίκρισε απέραντα δάση, με δέντρα γεμάτα απλωμένα ρούχα πάνω τους, επέχοντα θέση φυλλωσιάς. Δάση ρούχων που πύκνωναν όσο προχωρούσαν βόρεια. Στα κλαδιά των παράξενων εκείνων δέντρων, που ως ένα σημείο αντικαθιστούσαν τις βελανιδιές ή και τις λεύκες, αναδεύονταν χιλιάδες κατάλευκα πουκάμισα, μερικά σαν νεκροί κύκνοι, φορέματα αναγνωρίσιμα στον Ιορδάνη, φορεμένα από τις γυναίκες της ζωής του –τα πένθιμα της μάνας του, κι άλλα που θυμόταν από αρχαίες Κυριακές–, σμήνη εσωρούχων αντρικών και γυναικείων, κομπινεζόν γυαλιστερές από μαύρο και λευκό ζέρσεϊ, παντελόνια και σακάκια με κορδέλες πένθους που ανέμιζαν σαν οιωνοί καταγιγίδας, αλλά και κάλτσες, νάιλον ή βαμβακερές, που συνάντησε

σε πόδια κοριτσιών που από καιρό δεν είχαν πια όνομα. Τέλος, υπήρχαν και συστάδες δέντρων με σημαίες ελληνικές, της ξηράς και της θάλασσας, καθώς και ποδοσφαιρικές, με χτυπητά χρώματα. Ανάμεσά τους διέκρινε τον δικέφαλο αετό της ΑΕΚ. Μάλιστα το ένα από τα κεφάλια γύρισε και, αφού τον κοίταξε κατάματα, του 'κλεισε το μάτι πονηρά, όπως μόνο οι αετοί ξέρουν...